

## Informacja dodatkowa

<b>I.</b>	<b>Wprowadzenie do sprawozdania finansowego</b>
1.	
1.1	<b>nazwa jednostki</b> Urząd Gminy
1.2	<b>siedziba jednostki</b> Ładzice
1.3	<b>adres jednostki</b> ul. Wyzwolenia 36, 97-561 Ładzice
1.4	<b>podstawowy przedmiot działalności jednostki</b> jednostka organizacyjna gminy której przedmiotem działalności jest świadczenie pomocy wójtowi, w zakresie realizacji uchwał rady gminy określonych przepisami prawa państwowego.
2.	<b>wskazanie okresu objętego sprawozdaniem</b> Sprawozdanie obejmuje okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
3.	<b>wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne</b> Sprawozdanie jednostkowe
4.	<b>omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)</b> Aktywa i pasywa są wyceniane przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości oraz przepisami szczególnymi z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości budżetowej oraz planów kont. W zakresie wyceny jednostka dokonała następujących wyborów: 1. Środki trwale otrzymane na mocy decyzji organu administracyjnego mogą być wyceniane według ceny określonej w tej decyzji. 2. Składniki majątku mające cechy środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wartość początkową poniżej 1000 zł jednostka zalicza bezpośrednio w koszty. 3. Składniki majątku spełniające warunki zaliczenia ich do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, o wartości początkowej od 1000 zł do 10 000 zł, a także – bez względu na górną granicę tej wartości – środki dydaktyczne oraz meble jednostka zalicza do pozostałych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Od tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje odpisów umorzeniowych w miesiącu przyjęcia do użytkowania. 4. Składniki majątku o wartości początkowej powyżej 10 000 zł jednostka zalicza do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych oraz wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych metodą liniową rozpoczyna się, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika do użytkowania, według stawek podatkowych. 5. Wszystkie nakłady na ulepszenie środków trwałych przekraczające wartość 10 000 zł podwyższają wartość początkową tych środków trwałych, a nakłady nieprzekraczające 10 000 zł są odnoszone w koszty bieżącego okresu. 6. Stany i rozchody zapasów objętych ewidencją ilościowo-wartościową wycenia się w cenach zakupu, stosując ceny przeciętne (średnie ważone). 7. Nie rozlicza się kosztów w czasie, co wynika z powtarzalności ich występowania w kolejnych latach w kwotach pozwalających na uznanie, że zaniechanie rozliczania w czasie nie będzie miało istotnego wpływu na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej szkoły oraz wysokość jej wyniku finansowego.
5.	<b>inne informacje</b> W roku sprawozdawczym w jednostce nie miały miejsca istotne zmiany organizacyjne, nie został zmieniony przedmiot działalności. W jednostce nie wystąpiły zdarzenia pomiędzy dniem bilansowym, a dniem sporządzenia sprawozdania finansowego istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej zaprezentowanej w sprawozdaniu finansowym.
<b>II.</b>	<b>Dodatkowe informacje i objaśnienia:</b>
1.	
1.1.	<b>szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości</b>

niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia							
<b>Zwiększenia wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych</b>							
LP	Pozycja	Wartość początkowa na początek roku	Aktualizacja	Nabycia	Przemieszczenia wewnętrzne	Inne	Ogółem zwiększenia
<b>I</b>	<b>Wartości niematerialne i prawne</b>	<b>107 299,55</b>	-	<b>3 690,00</b>	-	-	<b>3 690,00</b>
<b>1.</b>	<b>Środki trwałe</b>	<b>23 795 238,15</b>	-	<b>1116 769,53</b>	-	<b>268 224,05</b>	<b>1 384 993,58</b>
1.1	Grunty	<b>6 645 289,46</b>	-	<b>40 050,28</b>	-	<b>7 383,00</b>	<b>47 433,28</b>
1.1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	<b>332 330,00</b>	-	-	-	-	-
1.2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	<b>15 978 492,63</b>	-	<b>947 740,25</b>	-	<b>260 841,05</b>	<b>1 208 581,30</b>
1.3	Urządzenia techniczne i maszyny	<b>208 425,93</b>	-	<b>128 979,00</b>	-	-	<b>128 979,00</b>
1.4	Środki transportu	<b>524 522,58</b>	-	-	-	-	-
1.5	Inne środki trwałe	<b>106 177,55</b>	-	-	-	-	-
1.6	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	188 180,38	-	7 307 668,50	-	-	7 307 668,50
1.7	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-	-	-	-	-
<b>Zmniejszenia wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych</b>							
LP	Pozycja	Aktualizacja	Rozchód (np. likwidacja sprzedaż)	Przemieszczenia wewnętrzne	Inne	Ogółem	Wartość początkowa (brutto) na koniec roku
<b>I</b>	<b>Wartości niematerialne i prawne</b>	-	-	-	-	-	110 989,55
<b>1.</b>	<b>Środki trwałe</b>	-	401 505,39	7 383,00	-	408 888,39	24 771 343,34

<b>1.1.</b>	<b>Grunty</b>	-	97 350,00	7 383,00	-	104 733,00	6 587 989,74
1.1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	-	-	-	-	-	332 330,00
1.2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	-	304 155,39	-	-	304 155,39	16 882 918,54
1.3	Urządzenia techniczne i maszyny	-	-	-	-	-	337 404,93
1.4	Środki transportu	-	-	-	-	-	524 522,58
1.5	Inne środki trwałe	-	-	-	-	-	106 177,55
1.6	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-	-	-	-	-
1.7	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-	-	-	-	-

**Zwiększenie i zmniejszenie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych**

LP		Stan umorzenia na początek roku	Aktualizacja	Amortyzacja za bieżący rok i jednorazowe umorzenie	Inne zwiększenia	Inne zmniejszenia	Stan umorzenia na koniec roku
<b>I</b>	<b>Wartości niematerialne i prawne</b>	102 365,27	-	8 624,28	-	-	110 989,55
<b>1.</b>	<b>Środki trwałe</b>	7 513 914,90	-	709 858,12	-	36 249,79	8 187 523,23
1.1	Grunty	-	-	-	-	-	-
1.1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste	-	-	-	-	-	-

	innym podmiotom						
1.2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	6 799 573,51	-	674 581,91	-	36 249,79	7.437.905,63
1.3	Urządzenia techniczne i maszyny	191 308,70	-	7 174,74	-	-	198 483,44
1.4	Środki transportu	439 541,61	-	20 493,39	-	-	460 035,00
1.5	Inne środki trwałe	83 491,08	-	7 608,08	-	-	91 099,16
1.6	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-	-	-	-	-
1.7	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-	-	-	-	-

LP	Grupa	Wartość netto na początek roku	Wartość netto na koniec roku
<b>I</b>	<b>Wartości niematerialne i prawne</b>	4 934,28	0,00
<b>1.</b>	<b>Środki trwałe</b>	16 281 323,25	16 583 820,11
1.1	Grunty	6 645 289,46	6 587 989,74
1.1.1	Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	332 330,00	332 330,00
1.2	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	9 178 919,12	9 445 012,91
1.3	Urządzenia techniczne i maszyny	17 117,23	138 921,49
1.4	Środki transportu	84 980,97	64 487,58
1.5	Inne środki trwałe	22 686,47	15 078,39

	1.6	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-																									
	1.7	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	-	-																									
<b>1.2.</b>	<b>aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami</b>																												
	Jednostka nie dysponuje takimi informacjami.																												
<b>1.3.</b>	<b>kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych</b>																												
	W jednostce nie wystąpiła potrzeba dokonania aktualizacji aktywów trwałych																												
<b>1.4.</b>	<b>wartość gruntów użytkowanych wieczysto</b>																												
	Jednostka nie użytkuje gruntów na mocy prawa wieczystego użytkowania gruntów																												
<b>1.5.</b>	<b>wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu</b>																												
	Jednostka nie użytkuje środków trwałych na podstawie tego rodzaju umów																												
<b>1.6.</b>	<b>liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych</b>																												
	Jednostka nie posiada papierów wartościowych																												
<b>1.7.</b>	<b>dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)</b>																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Należności</th> <th>Stan na początek roku obrotowego</th> <th>Zwiększenia</th> <th>Wykorzystanie</th> <th>Rozwiązanie</th> <th>Stan na koniec roku obrotowego</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Należności z tytułu podatku od środków transportowych</td> <td>4 477,70</td> <td>2 978,50</td> <td>-</td> <td>3 965,97</td> <td>3 490,23</td> </tr> <tr> <td>Należności z tytułu podatków lokalnych</td> <td>14 516,64</td> <td>5 880,01</td> <td>-</td> <td>6 621,40</td> <td>13 775,25</td> </tr> <tr> <td>Należności z tytułu opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych</td> <td>47 628,98</td> <td>3 216,58</td> <td>-</td> <td>6 578,12</td> <td>44 267,44</td> </tr> </tbody> </table>					Należności	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec roku obrotowego	Należności z tytułu podatku od środków transportowych	4 477,70	2 978,50	-	3 965,97	3 490,23	Należności z tytułu podatków lokalnych	14 516,64	5 880,01	-	6 621,40	13 775,25	Należności z tytułu opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych	47 628,98	3 216,58	-	6 578,12	44 267,44
Należności	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec roku obrotowego																								
Należności z tytułu podatku od środków transportowych	4 477,70	2 978,50	-	3 965,97	3 490,23																								
Należności z tytułu podatków lokalnych	14 516,64	5 880,01	-	6 621,40	13 775,25																								
Należności z tytułu opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych	47 628,98	3 216,58	-	6 578,12	44 267,44																								
<b>1.8.</b>	<b>dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym</b>																												

	Jednostka nie tworzyła rezerw na koszty i zobowiązania																							
<b>1.9.</b>	<b>podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty</b>																							
<b>a)</b>	<b>powyżej 1 roku do 3 lat</b>																							
	W roku sprawozdawczym w jednostce nie wystąpiły zobowiązania długoterminowe																							
<b>b)</b>	<b>powyżej 3 do 5 lat</b>																							
	W roku sprawozdawczym w jednostce nie wystąpiły zobowiązania długoterminowe																							
<b>c)</b>	<b>powyżej 5 lat</b>																							
	W roku sprawozdawczym w jednostce nie wystąpiły zobowiązania długoterminowe																							
<b>1.10.</b>	<b>kwota zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego</b>																							
	Jednostka nie zawierała żadnych umów leasingu																							
<b>1.11.</b>	<b>łącznie kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń</b>																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp</th> <th>Forma zabezpieczenia</th> <th>Kwota zobowiązania</th> <th>Kwota zabezpieczenia</th> <th>Na aktywach trwałych</th> <th>Na aktywach obrotowych</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Hipoteka</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Łączna kwota</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>						Lp	Forma zabezpieczenia	Kwota zobowiązania	Kwota zabezpieczenia	Na aktywach trwałych	Na aktywach obrotowych	1.	Hipoteka	0	0	0	0		Łączna kwota	0	0	0	0
Lp	Forma zabezpieczenia	Kwota zobowiązania	Kwota zabezpieczenia	Na aktywach trwałych	Na aktywach obrotowych																			
1.	Hipoteka	0	0	0	0																			
	Łączna kwota	0	0	0	0																			
<b>1.12.</b>	<b>łącznie kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń</b>																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rodzaj zobowiązania warunkowego</th> <th>Opis charakteru zobowiązania warunkowego, w tym czy zabezpieczone na majątku jednostki</th> <th>Kwota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nieuznane roszczenia wierzycieli</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Udzielone gwarancje i poręczenia</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Inne</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Łączna kwota</td> <td></td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>W jednostce nie wystąpiły zobowiązania warunkowe, udzielone gwarancje i poręczenia</i></p>						Rodzaj zobowiązania warunkowego	Opis charakteru zobowiązania warunkowego, w tym czy zabezpieczone na majątku jednostki	Kwota	Nieuznane roszczenia wierzycieli		0	Udzielone gwarancje i poręczenia		0	Inne		0	Łączna kwota		0			
Rodzaj zobowiązania warunkowego	Opis charakteru zobowiązania warunkowego, w tym czy zabezpieczone na majątku jednostki	Kwota																						
Nieuznane roszczenia wierzycieli		0																						
Udzielone gwarancje i poręczenia		0																						
Inne		0																						
Łączna kwota		0																						
<b>1.13.</b>	<b>wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie</b>																							
	<p><b>Rozliczenia międzyokresowe w bilansie jednostki</b></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Kwota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów <i>(należy wymienić tytuły)</i></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów <i>(należy wymienić tytuły)</i></td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>						Wyszczególnienie	Kwota	Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów <i>(należy wymienić tytuły)</i>	0	Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów <i>(należy wymienić tytuły)</i>	0												
Wyszczególnienie	Kwota																							
Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów <i>(należy wymienić tytuły)</i>	0																							
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów <i>(należy wymienić tytuły)</i>	0																							

	Rozliczenia międzyokresowe przychodów ( <i>należy wymienić tytuły</i> )											
	<p>Jednostka kierując się zasadą istotności założyła w polityce rachunkowości, że nie rozlicza kosztów w czasie.</p> <p><b>Rozliczenia międzyokresowe w bilansie z wykonania budżetu jst</b></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Kwota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rozliczenia międzyokresowe aktywów: - różnica między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie, - inne</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rozliczenia międzyokresowe pasywów: - subwencja oświatowa zaliczana do dochodów przyszłego okresu - inne</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rozliczenia międzyokresowe przychodów</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Tę tabelę zamieszcza się w informacji dodatkowej w sprawozdaniu finansowym jst (łącznym)</p>		Wyszczególnienie	Kwota	Rozliczenia międzyokresowe aktywów: - różnica między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie, - inne		Rozliczenia międzyokresowe pasywów: - subwencja oświatowa zaliczana do dochodów przyszłego okresu - inne		Rozliczenia międzyokresowe przychodów			
Wyszczególnienie	Kwota											
Rozliczenia międzyokresowe aktywów: - różnica między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie, - inne												
Rozliczenia międzyokresowe pasywów: - subwencja oświatowa zaliczana do dochodów przyszłego okresu - inne												
Rozliczenia międzyokresowe przychodów												
<b>1.14.</b>	<b>łącna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie</b>											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Opis otrzymanych poręczeń i gwarancji</th> <th>Stan na koniec roku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Jednostka nie otrzymała tego rodzaju gwarancji</p>	Opis otrzymanych poręczeń i gwarancji	Stan na koniec roku		0							
Opis otrzymanych poręczeń i gwarancji	Stan na koniec roku											
	0											
<b>1.15.</b>	<b>kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze</b>											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Kwota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Odprawy emerytalne i rentowe</td> <td>27 390,00</td> </tr> <tr> <td>Nagrody jubileuszowe</td> <td>10 320,00</td> </tr> <tr> <td>Inne (<i>Ekwiwalent za urlop</i>)</td> <td>10 037,20</td> </tr> <tr> <td>Razem</td> <td>47 747,20</td> </tr> </tbody> </table>	Wyszczególnienie	Kwota	Odprawy emerytalne i rentowe	27 390,00	Nagrody jubileuszowe	10 320,00	Inne ( <i>Ekwiwalent za urlop</i> )	10 037,20	Razem	47 747,20	
Wyszczególnienie	Kwota											
Odprawy emerytalne i rentowe	27 390,00											
Nagrody jubileuszowe	10 320,00											
Inne ( <i>Ekwiwalent za urlop</i> )	10 037,20											
Razem	47 747,20											
<b>1.16.</b>	<b>inne informacje</b>											
	Zdaniem jednostki nie występują inne informacje istotnie wpływające na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej zaprezentowanej w bilansie											
<b>2.</b>												
<b>2.1.</b>	<b>wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów</b>											
	Jednostka nie dokonuje odpisów zapasów											
<b>2.2.</b>	<b>koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym</b>											
	Jednostka nie wytwarzała w roku obrotowym środków trwałych we własnym zakresie. Jednostka założyła, że w pozycji tej nie wykazuje środków trwałych w budowie realizowanych siłami obcymi, czyli wycenianych według cen nabycia.											
<b>2.3.</b>	<b>kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie</b>											

	W jednostce w roku obrotowym nie wystąpiły koszty i przychody o nadzwyczajnej wartości i/lub charakterze incydentalnym
<b>2.4.</b>	<b>informacja o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych</b>
	nie dotyczy jednostki
<b>2.5.</b>	<b>inne informacje</b>
	Nie dotyczy
<b>3.</b>	<b>Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki</b>
	Jednostce nie są znane żadne inne informacje niż wymienione powyżej, których ujawnienie mogłoby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy jednostki.

.....	.....	.....
(główny księgowy)	(rok, miesiąc, dzień)	(kierownik jednostki)